

2011-03-25

Dnr 43-2010:268

Beslut

efter riktad tillsyn inom området
skolpliktsbevakning i den fristående skolan
Kunskapsskolan i Västerås kommun

Kunskapsskolan i Sverige AB

Box 91 146, 12008 Stockholm

info@kunskapsskolan.se

Riktad tillsyn inom området skolpliktsbevakning i den fristående skolan Kunskapsskolan i Västerås kommun

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens riktade tillsyn inom området skolpliktsbevakning syftar till att säkerställa skolpliktiga barns rätt till utbildning. Skolinspektionen ska bedöma om kommunen och skolor belägna i kommunen uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning.

Om en skolpliktig elev i en skola utanför det offentliga skolväsendet för barn och ungdom är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak ska huvudmannen för skolan, enligt skollagen, anmäla förhållandet till barnets hemkommun. Huvudmannen och skolan har ett eget ansvar att bevaka att elever som tagits emot får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Huvudmannen och skolan måste då elev är frånvarande utan giltig orsak utan oskäligt dröjsmål utreda/undersöka vad frånvaron beror på och sätta in lämpliga åtgärder så att eleven får föreskriven utbildning. Om åtgärderna inte leder till att eleven fullgör sin skolplikt och frånvaron är stor ska huvudmannen anmäla detta till hemkommunen. Kommunen ska pröva om barnet ska åläggas skolgång där. Huvudmannen för en fristående skola ska även snarast till skolpliktig elevs hemkommun lämna uppgift om när elev börjar eller slutar vid skolan.

Tillsynen visar att Kunskapsskolan saknar fungerande rutiner för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli. Skolan har fungerande rutiner för frånvarorapportering och för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande. Huvudmannen fullgör sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när barn är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak.

Kunskapsskolan har morgonsamling och eftermiddagssamling varje dag då handledare träffar sina elever. Handledarna får därmed information om all frånvaro direkt på morgonen vilket ger möjlighet till snabb åtgärd. Skolan har ett system så att varje elev har ett individuellt samtal med sin handledare minst en gång per vecka då eleven blir sedd och uppmärksammas. Dessa tillfällen då elever kan ta upp eventuella problem anser skolan förebygga ogiltig frånvaro.

Skolinspektionen har i tillsynen av Kunskapsskolan identifierat följande brist som måste åtgärdas

- Skolan saknar fungerande rutiner för att åtgärda ogiltig frånvaro (3 kap. 14 § och 9 kap. 1 § 1985 års skollag).

Bedömningar redovisas i bilaga 2.

Huvudman och rektor har ansvar för att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Huvudmannen ska lämna redovisning till Skolinspektionen senast den 27 juni 2011.

I ärendets slutliga handläggning har projektledare Jonas Nygren och undervisningsrådet Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Johan Pellberg

Utredare

Kopia till:

Västerås kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Bilaga 2 Beskrivning och bedömningar för Kunskapsskolan i Västerås

Allmänt om den riktade tillsynen

I den riktade tillsynen undersöker Skolinspektionen ett avgränsat område i ett begränsat antal kommuner och skolor. Målet med denna riktade tillsyn är att bedöma om kommuner och huvudmän för fristående skolor samt skolor belägna i kommunerna uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning. Syftet med detta är att säkerställa alla skolpliktiga barns rätt till utbildning.

Bestämmelser om skolpliktsbevakning finns i skollagen. Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram till dess.

Målet med denna riktade tillsyn är att bedöma om kommuner och huvudmän för fristående skolor samt skolor belägna i kommunerna uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning. Syftet med detta är att säkerställa alla skolpliktiga barns rätt till utbildning.

De frågeställningar som ska besvaras inom ramen för den riktade tillsynen är följande.

- Har kommunen fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i kommunen är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?
- Har kommunen och skolorna fungerande rutiner för frånvarorapportering?
- Fullgör huvudmannen för de fristående skolorna sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak?
- Lämnar huvudmannen för de fristående skolorna snarast uppgift till elevens hemkommun när skolpliktig elev börjar eller slutar vid skolan?
- Har skolorna fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande och för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?
- Vilka strategier tillämpar skolorna för att få eleven att åter delta i undervisningen?

Kunskapsskolan i Västerås ingår i Skolinspektionens riktade tillsyn inom området skolpliktsbevakning. Skolan besöktes den 10 november 2010 av Anna Bergstedt Nordqvist och Johan Pellberg. Den riktade tillsynen omfattar 50 skolor och 28 kommuner. Tillsynen kommer att resultera i dels en övergripande rapport, dels ett beslut med bedömningar för respektive huvudman och skola där Skolinspektionen bland annat tar ställning till om skolförfattningarnas krav uppfylls.

Underlaget för Skolinspektionens bedömningar är dokument från skolan samt den information som Skolinspektionen samlat in vid intervjuer och samtal med representanter för huvudmannen samt rektor och representanter för personalen vid skolan.

Företrädare för huvudmannen och rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i detta beslut.

Beskrivning och bedömningar för Kunskapsskolan i Västerås

Huvudman för skolan är aktiebolaget Kunskapsskolan i Sverige AB organisationsnummer 556566-1815.

Verksamheten vid Kunskapsskolan i Västerås startade läsåret 2001 och omfattar årskurserna 6-9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

De flesta eleverna är folkbokförda i Västerås kommun, men skolan har även elever från Sala, Surahammar, Enköping och Köping kommun.

Kunskapsskolan i Västerås har 400 elever. Årskurs 6-9, ca 100 elever i varje årskurs.

Skolan är organiserad i årskursvisa arbetslag 6, 7, 8 och 9 men undervisningen bedrivs även i ämneslag. Varje arbetslag har en lärare som fungerar som arbetslagsledare. Eleverna är indelade i grupper om 20-22 elever. Varje elev har en lärare som fungerar som handledare. Eleverna arbetar efter individuella scheman som utformas utifrån de individuella mål som sätts upp i samråd med handledare och vårdnadshavare. Skolan har ett elevhälsoteam som består av specialpedagog, skolsköterska och kurator.

Tabell 1: Ogiltig frånvaro, grundskola årskurserna 7-9 höstterminen 2010.

Kunskapsskolan i Västerås	Antal
Elever	300
Elever med en ogiltig frånvaro över 20 procent	4
Elever med en sammanhängande ogiltig frånvaro på en månad eller mer	2

Källa: Enligt rektors uppgift 2011-01-17

Antal elever med en ogiltig frånvaro över 20 procent under två månader eller mer. Både ströfrånvaro och sammanhängande frånvaro.

Antal elever med en i huvudsak sammanhängande ogiltig frånvaro under minst en månad. (Det ska räknas som sammanhängande ogiltig frånvaro även om eleven varit närvarande vid enstaka lektioner eller enstaka dag under perioden.)

Har skolan fungerande rutiner för frånvarorapportering?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 1 § första stycket och 3 kap. 14 § 1985 års skollag

Beskrivning och motivering:

I Kunskapsskolan börjar varje skoldag med en morgonsamling klassvis. Vid den gör läraren en notering i ett "excelark" över vilka elever som inte närvarat. Föräldrar anmäler till skolans telefonsvarare, som koordinator lyssnar av, om eleven är sjuk eller har annat giltigt förhinder ex. läkarbesök. En sådan anmälan ska göras varje dag. Efter morgonsamlingen kontrolleras "excelarket" mot frånvaroanmälningarna och om det då är någon elev som är frånvarande utan att det anmälts av föräldern tar läraren kontakt med föräldern snaras, senast samma dag. All frånvaroregistrering samlas så att rektorn har en överblick över hur situationen ser ut.

Fullgör huvudmannen för de fristående skolorna sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

3 kap. 14 § 1985 års skollag

Beskrivning och motivering:

Kunskapsskolan anmäler till elevens hemkommun om en elev är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak. Skolan har en särskild blankett för detta. Skolan har vid några tillfällen gjort en sådan anmälan till Västerås kommun. Kommunen har dock inte vetat hur de ska hantera anmälan och skolan har fortsatt sitt arbete med att se till att eleven får sin rätt till utbildning tillgodosedd. För de övriga kommunerna har det inte varit aktuellt.

Lämnar huvudmannen snarast uppgift till elevens hemkommun när skolpliktig elev börjar eller slutar vid skolan?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 15 § 1985 års skollag

Beskrivning och motivering:

Skolans koordinators meddelar omgående via e-post till elevens hemkommun när en elev börjar eller slutar i skolan. I de fall skolan känner till vilken skola eleven avser att flytta till informeras även den mottagande skolan.

Har skolan fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

3 kap. 14 § och 9 kap. 1 § 1985 års skollag

Beskrivning och motivering:

Eleven och handledaren har samtal varje vecka när man tar upp hur det går för eleven att nå sina mål och planera studierna. Vid dessa samtal tas även elevens eventuella frånvaro upp eftersom det påverkar elevens möjligheter att nå målen. Handledarna uppger även att detta är tillfällen då de kan upptäcka om en elev inte mår bra eller inte upplever skolsituationen positivt.

Elevhälsoteamet har regelbundna möten med arbetslagsledarna och hela arbetslagen varje vecka respektive var fjärde vecka. Vid dessa möten går man alltid igenom "excellensen" för att se om det finns någon ogiltig frånvaro. Om det finns det kallar handledaren vårdnadshavaren och elev till ett möte för att utreda orsakerna till den ogiltiga frånvaron.

All frånvaro som inte är anmäld av vårdnadshavaren eller är en beviljad ledighet anses av skolan som ogiltig frånvaro.

Har skolan fungerande rutiner för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?

Bedömning:

Skolan saknar fungerande rutiner för att åtgärda ogiltig frånvaro.

Författningshänvisning:

3 kap. 14 § och 9 kap. 1 § 1985 års skollag

Beskrivning och motivering:

I Kunskapsskolan är det i första hand handledaren som, i samverkan med elevstöds-teamet, upprättar ett åtgärdsprogram för den elev som har upprepad eller längre ogiltig frånvaro, utifrån det vidtar skolan åtgärder. Det kan vara att föräldern ska ta ett större ansvar för att eleven kommer upp i tid på morgonen, samtal med vårdnadshavare och elev om vikten av att vara närvarande för att kunna nå kunskapsmålen. Det görs anpassningar av undervisningen genom att höja alternativt sänka kraven så att eleven får utmaningar respektive får känna att han/hon lyckas.

Kunskapsskolan har en egen psykolog och möjlighet att få hjälp av kommunens socialtjänst vid behov. Rektorn uppger att det finns en hög ambition i kommunen när det gäller att skapa nätverk med olika professioner när så krävs. Det får också Kunskapsskolan del av.

Mot bakgrund av de uppgifter som skolan lämnat om antalet elever med ogiltig frånvaro bedömer Skolinspektionen att skolan, trots olika former av insatser, inte har lyckats skapa fungerande rutiner för att åtgärda den ogiltiga frånvaron. Skolan måste fortsätta att utveckla, följa upp, utvärdera och ompröva sina åtgärder för att komma tillrätta med problematiken.